

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Organizowanie społeczności lokalnej		brak	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Pedagogiki Społecznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Praca socjalna	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Maria Mendel			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Ćw. audytoryjne		20 godzin - uczestniczenie w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin – ukierunkowane studiowanie literatury wymaganej do zaliczenia przedmiotu;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		przygotowywanie się do kolejnych zajęć;	
Liczba godzin		Razem: 30 godzin - 1 punkty ECTS	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Dyskusja		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		ustna wypowiedź na temat: „OSL jako proces. Perspektywa relacji teorii wobec praktyki”, z wykorzystaniem opisu wybranego przypadku praktyki OSL opatrzonego komentarzami studentki/studenta, identyfikującymi element procesu OSL i opiniującymi dany sposób jego realizacji.	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Kompletność portfolio	
		Poprawność merytoryczna portfolio	
		Obecność na zajęciach	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Wykonanie projektu
	Wiedza
S2A_W03	+
S2A_W06	+
	Umiejętności
S2A_U01	+
S2A_U06	+
	Kompetencje
S2A_K01	+
S2A_K03	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Przydatne będą podstawy socjologii, pedagogiki i psychologii społecznej; wiedzy o środowiskowej pracy socjalnej.

Cele kształcenia

Osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się pozwalające na ukształtowanie podstaw kwalifikacji w zakresie środowiskowej pracy socjalnej będącej organizowaniem społeczności lokalnej [OSL]. OSL będzie przy tym rozumiane w szczegółowych reprezentacjach 1/struktury działania (komponentów określających ramy działania, takich jak diagnoza, aktywizacja, integracja, edukacja), 2/narzędzi dla niego niezbędnych (takich jak partnerstwo lokalne, grupy, wolontariat, wydarzenia i kampanie społeczne oraz rzecznicstwo i informacja obywatelska) oraz 3/procesu (od diagnozy do oceny efektywności działania).

Treści programowe

Środowiskowa praca socjalna jako organizowanie społeczności lokalnej.

Organizowanie społeczności lokalnej pod względem:

1/struktury działania (komponenty określające ramy działania, takie jak diagnoza, aktywizacja, integracja, edukacja), 2/narzędzi niezbędnych do działania (takie jak partnerstwo lokalne, grupy, wolontariat, wydarzenia i kampanie społeczne oraz rzecznicstwo i informacja obywatelska)

3/procesu (od diagnozy do oceny efektywności działania społecznego – na przykład według Modelu Środowiskowej Pracy Socjalnej/Organizowania Społeczności Lokalnej, stanowiącego rezultat projektu dofinansowanego ze środków UE pt.: Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej, UDA-POKL.01.02.00-00-004/09-04).

Wykaz literatury

Barbara Bąbska, Magdalena Dudkiewicz, Paweł Jordan, Tomasz Kaźmierczak, Ewa Kozdrowicz, Maria Mendel, Magdalena Popłońska-Kowalska, Marek Rymsza, Bohdan Skrzypczak (2014): Model środowiskowej pracy socjalnej / organizowania społeczności lokalnej, Warszawa:

CAL/ISP, http://www.osl.org.pl/wp-content/uploads/2014/12/Model_OSL1.pdf

Harris V.(2013): Umiejętności przydatne w organizowaniu społeczności lokalnej, tłum.: Alicja Unterschuetz, Warszawa: CAL.

<http://www.osl.org.pl/nowa-publikacja-brytyjskie-doswiadczenia-pracy-ze-spolecznoscia/>

Henderson P., Thomas D.N. (2013): Umiejętności pomocne w pracy ze społecznością, Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Warszawa

http://www.osl.org.pl/wp-content/uploads/2013/12/Umiejtnosci_srodki_final_2.10.pdfMendel M., Skrzypczak B. (red.(2014): Organizowanie społeczności lokalnej. Wspólnoty zmiany, Warszawa: CAL/ISP http://www.osl.org.pl/wp-content/uploads/2015/03/Prace_LIS_05_plik_lekki_www.pdf**A.2. studiowana samodzielnie przez studenta**

Bąbska B., Dudkiewicz M., Jordan P., Kaźmierczak T., Kozdrowicz E., Mendel M., Popłońska-Kowalska M., Rymsza M., Skrzypczak B. (2009):

Ramowy Model Środowiskowej Pracy Socjalnej/Organizowania Społeczności Lokalnej, Instytut Spraw Publicznych, Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Warszawa. Dostęp on-line: http://www.cal.org.pl/wp-content/uploads/2012/02/Ramowy_model_OSL.pdfDutkiewicz M. (2013): Oblicza zmiany lokalnej. Studia przypadków, Warszawa: ISP <http://www.jawnosc.pl/wp-content/uploads/2013/12/2013-oblicza-zmiany-lokalnej-studia-przypadkow.pdf>Tomasz Kaźmierczak, Barbara Bąbska, Paweł Jordan, Magdalena Dudkiewicz, Maria Mendel, Magdalena Popłońska-Kowalska (2014): Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa: CAL http://www.cal.org.pl/wp-content/uploads/2014/09/Tryptyk-01_calosc-lekka.pdf**B. Literatura uzupełniająca**

Barr A, Hashagen S. Jak osiągnąć lepszy rozwój społeczności. Podręcznik do planowania i ewaluacji MODEL ABCD, Barr A., Dailly J. Podręcznik do nauki ewaluacji i planowania w rozwoju społeczności LEAP, tłum.: Alicja Unterschuetz, Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Warszawa 2013.

Kaźmierczak T.(2007): Zmiana w społeczności lokalnej. Szkice o kapitale społecznym w praktyce społecznej i nie tylko, Instytut Spraw Publicznych,

Warszawa

Skrzypczak B. (2014): W kierunku społecznościowej pracy socjalnej. Edukacyjno-środowiskowe determinanty interwencji publicznej, Warszawa: CAL (<http://www.osl.org.pl/wp-content/uploads/2015/01/W-kierunku-spo%C5%82ecznos%C5%81ciowej-pracy-socjalnej2.pdf>)

Skrzypczak B. (red.) (2011): Organizowanie społeczności lokalnej, Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa (<http://www.isp.org.pl/publikacje,25,512.html>)

Kierunkowe efekty uczenia się

[S2A_W03] [S2A_W06]

[S2A_U01] [S2A_U06]

[S2A_K01] [S2A_K03]

Osiągnięcie przez studentów i studentki kwalifikacji organizatora społeczności lokalnej w zakresie środowiskowej pracy socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnienia animacji społecznej, integracji i rozwoju społeczności lokalnej.

Wiedza

Pokrycie W_02: zna i rozumie różne rodzaje struktur i instytucji społecznych w obszarze środowiskowej pracy socjalnej oraz w pogłębionym stopniu w odniesieniu do wybranych struktur i instytucji społecznych, zaangażowanych w OSL i składających się na system pomocy społecznej.

Pokrycie W_03: zna i rozumie w pogłębionym stopniu relacje między strukturami i instytucjami społecznymi tworzącymi system pomocy społecznej w ramach OSL oraz różne rodzaje więzi społecznych w obszarze środowiskowej pracy socjalnej i występujące między nimi prawidłowości

Pokrycie W_06: zna i rozumie w sposób pogłębiony wybrane metody i narzędzia opisu w zakresie OSL, w tym techniki pozyskiwania danych oraz modelowania społeczności lokalnych w obszarze środowiskowej pracy socjalnej i procesów w nich zachodzących, a także identyfikuje rządzące nimi prawidłowości.

Umiejętności

Pokrycie U_01: Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne oraz relacje pomiędzy nimi, odpowiednio planując działania społeczne w ramach OSL.

Pokrycie U_06: Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z nauk społecznych, metodologii, by dokonać ewaluacji swoich działań w ramach OSL, a także zachodzących zmian w środowisku lokalnym.

Kompetencje społeczne (postawy)

Pokrycie K_01: Jest gotów do ciągłego działania na rzecz poszerzania swoich kompetencji zawodowych w zakresie OSL, a organizując społeczność lokalną dostrzega wartość i konieczność edukacji przez całe życie we współczesnym społeczeństwie, potrafi inspirować innych do poszerzania swojej wiedzy i umiejętności, organizuje proces uczenia się innych osób.

Pokrycie K_02: Jest gotów do pracy w grupie. Rozumie wartość współdziałania specjalistów w pracy na rzecz społeczności lokalnej. Dostrzega potrzebę rozwijania, pogłębienia kompetencji w zakresie pracy w zespole. Potrafi odnaleźć się w różnych rolach w pracy organizatora społeczności. Potrafi nawiązać współpracę ze specjalistami z zakresu pomocy społecznej.

Pokrycie K_04: Jest gotów, w oparciu o rzetelną diagnozę, do identyfikowania problemów lokalnej społeczności. Zdaje sobie sprawę z dylematów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego - organizatora społeczności lokalnej. Doskonali rozstrzyganie dylematów związanych z wykonywaniem pracy na rzecz społeczności lokalnej.

Kontakt

m.mendel@ug.edu.pl